

ӘЛ-ФАРАБИ АТЫНДАҒЫ
ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ

ӘЛ-ФАРАБИ КІТАПХАНАСЫ

ҚАЗАҚСТАН ҒАЛЫМДАРЫНЫҢ БИОБИБЛИОГРАФИЯСЫ

ЛҰҚПАНОВ
Абылай Имашұлы

Алматы 2017

Handwritten signature in black ink, appearing to read 'H. H. H. H.'

ӘЛ-ФАРАБИ атындағы ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ

ӘЛ-ФАРАБИ КІТАПХАНАСЫ

ЛУҚПАНОВ
Абылай
Имашұлы

Библиографиялық көрсеткіш

Алматы
«Қазақ университеті»
2017

Жауапты редактор
М. М. Бүркітбаев

Құрастырушылар:
Л. М. Ким, Г. Қ. Әбдіғалиева

Редактор
Н. У. Самиева

Лұқпанов Абылай Иماشұлы: биобиблиографиялық көрсеткіш / құраст.: Г.Қ. Әбдіғалиева, Л.М. Ким, жауапты ред. М.М. Бүркітбаев; ред. Н.У. Самиева. – Алматы: Қазақ университеті, 2017 – 46 б.

АЛҒЫ СӨЗ

Ұсынылып отырған көрсеткіш әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университеті ғалымдарының биобиблиографиялары сериясының жалғасы.

Көрсеткіш философия ғылымдарының кандидаты, доцент А.И. Лұқпановқа арналған.

Биобиблиографияға ғалымның өмірі мен қызметін сипаттайтын материалдар, оның еңбектері және ол туралы материалдар енгізілген.

Жарияланған еңбектер хронологиялық реттілікте, алдымен қазақ тілінде, содан кейін орыс тілінде орналасқан.

Тексеруге мүмкіншілік болмаған еңбектер de visu (*) жұлдызшамен белгіленген.

Көрсеткіш соңында бірлесіп жазған авторлардың есім көрсеткіші берілген.

АБЫЛАЙ ИМАШҰЛЫ ЛҰҚПАНОВТЫҢ ҒЫЛЫМИ, ПЕДАГОГИКАЛЫҚ ЖӘНЕ ҚОҒАМДЫҚ ҚЫЗМЕТІ ТУРАЛЫ ҚЫСҚАША ОЧЕРК

Абылай Иماشұлы Лұқпанов Батыс Қазақстан облысының Тайпақ ауданының Сарытоғай ауылында 1937 жылы 10 маусымда дүниеге келген. Абылайдың ата-анасы қарапайым кісілер, шаруа ұрпақтары болатын.

Әкесі Иماش Лұқпанов, 1904 жылы туылған, қиын-қыстау жол кешкен. Жұмысшы болып Бақсай аудандық әскери комитетінде, Яманхалинка кентінің аудандық ауруханасында, Қызыл-Көген ауданында күзетші-жұмысшы, бригадир және колхоздық партия ұйымының хатшысы болып қызмет атқарған. 1979 жылы қайтыс болған.

Абылай Иماشұлының анасы – Нақыш Имашева, 1911 жылы туылған, балалар үйінің директоры, ауыл кеңесінің төрайымы, Гурьев (қазіргі Атырау) облысы Қызыл-Көген ауданының колхоз төрағасының орынбасары қызметтерін атқарған. Ол кісі 1956 жылы қайтыс болған.

Абылай Иماشұлы Лұқпанов үмітке толы, ізденіс жолында жалындай жанып тұрған соғыстан кейінгі ұрпақтарға тән қасиеттерді бойына сіңірген озат жастардың біреуі болатын. Ұлы Отан соғысынан кейін аш-жалаңаш қиындыққа батқан балалық шақты бастан кешірген Абылай мойынсұнбай көп оқып, білімге, ізденіске әрдайым ұмтылып отырған, бала арманы қоғамның адал мүшесі болу еді.

Абылай Иماشұлы 1948 жылы Гурьев облысы Қызыл Көген ауданы Қарабау кентінің Балабейт ауылында мектеп табалдырығын аттады. 1953 жылы оқуын Гурьев облысының Бақсай ауданының Яманхалинка кентінде жалғастырып, аталмыш мектепті 1954 жылы ойдағыдай тәмәмдап шықты.

Сол кезден ақ көзге түсіп белсенді еңбек жолын бастады: Яманхалинка орта мектебінің хатшысы, кейіннен зертхана

қызметшісі ретінде. Қоғамдық өмірде де талмай көркемөнерпаз ұйымында, қабырға газетін шығаруда өзін көрсете білді. 14 жасында алғашқылардың бірі ретінде комсомол мүшесіне қабылданғанын мақтан тұтып ел сенімін ақтауға бел буды.

Абылай Иماشұлы еліміздегі ең ірі – Алматы қаласындағы С.М. Киров атындағы Қазақ мемлекеттік университетінің тарих факультетінің студенттер қатарына қосылды. Мектепте алған қоғам жарияшы, өткір мәселелерге қоғам назарын аудару қабылетін, жинаған тәжірибесін «Тарихшы» газетінің редакциялық алқасының мүшесі ретінде ұлғайтып жалғастыра түсті. Сонымен қатар факультеттің спорттық гимнастика командасының мүшесі болды.

Университетті ойдағыдай бітіргеннен кейін білікті маман ретінде 1961 жылы Абылай Иماشұлы Гурьев облысының Махамбет ауданының Махамбет орта мектебіне жіберілді.

1963 жылдың қыркүйек айында Гурьев педагогикалық институтының ректоры, профессор Т. Қожабаевтың ұсынысымен Абылай Иماشұлы марксизм-ленинизм кафедрасына философия және ғылыми коммунизм пәндерінің оқытушысы қызметіне орналасты.

Абылай Иماشұлы 1966 жылға дейін оқытушы, кейін аға оқытушы қызметтерін атқарды.

Ғылым саласын шындау мақсатымен Абылай Иماشұлы 1966 жылы қазан айында Қазақ Ғылым Академиясының Философия және құқық институтының аспирантурасына әлеуметтік және ұлттық мәселелерді зерттеу бөліміне оқуға келіп түсті. Алғашқы екі жылы көзді ашып-жұмғандай өте шықты, ал үшінші жылында пролетарлық интернационализм мен ұлттық қарым-қатынастар саласы бойынша танымал кеңестік ғалым, ұлттық қарым-қатынастар саласының ірі теоретигі М. С. Джунусовтың жетекшілігімен Мәскеу қаласындағы КСРО Ғылыми Академиясында өтті.

Аспирант кезінен-ақ, Абылай Иماشұлы М.М.Сужиковтың (1969 ж.) докторлық диссертациясының рецензенті ретінде, Мәскеу қаласында жарияланған ғылыми мақалаларға, пролетарлық интернационализм мен ұлттық қарым-қатынастар бойынша еңбектердің жинағына сын-пікір жазу, рецензиялау жұмыстарын атқарған.

Аспирантураны бітіргеннен кейін 1969 жылдың карашасынан бастап А.И. Лұқпанов Қазақ ССР ғылым академиясының

философия және құқық институтының әлеуметтік және ғылыми ұлттық қатынастар бөлімінің аға лаборанты, кіші ғылыми қызметкері ретінде, 1970 жылдан бастап ғылыми коммунизм теориясы бөлімінде қызмет атқарды.

Аталмыш бөлімде қызмет істей жүріп Абылай Иماشұлы келесідей ұжымдық еңбектердің жариялануына өз үлесін қосқан: «Социалистік елдердің гүлденуі мен бірегейленуі», (Алматы, «Ғылым», 1978), «Қоғамдық өмірдің интернационализациялануы – әлеуметтік даму заңы» (Алматы, «Ғылым», 1981), «Көпұлтты ұжымның интернационализациялануы» (Алматы, «Ғылым», 1984). Бұл еңбектер маңызды әлеуметтік зерттеулер ретінде тынылып, қоғамның жоғары бағасына ие болған.

1979 жылдан бастап А.И. Лұқпанов ғылыми коммунизм жалпыуниверситеттік кафедрасында қызмет атқарды. 1981 жылдың қараша айынан бастап С.М.Киров атындағы Қазақ ұлттық университетіне толығымен ауысып алғашқыда аға оқытушы, кейін доцент қызметін атқарушы жұмысын жалғастырды. 1980 жылы А.И. Лұқпанов философия мамандығы бойынша кандидаттық диссертацияны қорғап, 1990 жылы доцент атағына ие болды.

1984 жылы ақпан айында философия және экономика факультетінде Ғылыми коммунизм кафедрасы ашылып, оны профессор М.С. Аженов басқарды. 90-шы жылдары А.И. Лұқпанов екі рет кафедра меңгерушісі қызметін атқарды. 1992 жылдың қыркүйегінде, екі кафедра біріктіріліп, А.И. Лұқпанов өзінің оқытушылық мансабын табысты жалғастырды.

Егемендік жылдары саясаттану кафедрасы құрылып – оның негізін қалаушы атақты ғалым, профессор Т.Т. Мустафин басшылығымен «Саясаттану» мамандығын ашу және жас мамандарды жаңа ғылыми бағыт бойынша дайындау үшін жаңа базасын құру жұмысын бастап кетті.

Бұл үдеріске А.И. Лұқпанов белсенді қатысып пікірлес әріптестерімен саясаттану ғылымының Қазақстан Республикасында қалыптасып аяқ алу үшін негізін қалаушылардың бірі болды. Жаңа мамандық үшін ғылыми-теориялық және оқу-әдістемелік құралдармен қамтамасыз етуін әзірлеу жұмысы қызу жүрді. Осы кезеңдерде типтік бағдарлама, саясаттану пәндері мен арнайы курстар үшін нұсқаулар дайындалды, «Салыстырмалы саясаттану», «Қазақстан Республикасындағы

мемлекеттік қызметі», «Қазақстандағы саяси ой», «Демография және саясат негіздері», «Шығыс әлеуметтік утопизм дәстүрі», «Саяси мәдениет және идеология» (Саитовамен бірге) және т.б. бірнеше арнайы курстар бойынша әдістемелік нұсқаулар құрастырылды.

Сонымен қатар, А.И. Лұқпанов Қазақ ұлттық университетінде жарияланған оқулықтардың авторының құрамында «Саясаттану: дәрістер курсы» Т.Т. Мустафин редакциясында (Алматы, 1994 ж.), «Саясаттануға кіріспе» (Алматы, 1994 г.), «Саясаттану: оқу құралы» К.Н. Бұрханов, Л.А. Бәйделдинов, А.В.Соловьев редакциясында (Алматы, 2000), және 1998 жылы жарияланған іргелі басылымдарының бірі Қазақстанның саясаттану энциклопедиясының да авторларының бірі.

А.И. Лұқпанов «6М050200 – Саясаттану» мамандығы бойынша, магистратура үшін Қазақстан Республикасының мемлекеттік білім беру стандарттарының авторларының бірі болды (ММББС/ГОСО 09/03/08 – 2006).

А.И. Лұқпанов мемлекеттік «Мәдени мұра» бағдарламасы бойынша әлемдік әлеуметтанулық классиктерінің еңбектерін, теориялық ой мұрасын қазақ тіліне аудару жұмысына білікті, тәжірибелі, екі тілді еркін меңгерген маман ретінде шақырылып, орасан зор еңбек атқарды.

2005 жылы жарық көрген «Әлемдік әлеуметтану антологиясының» бірінші томындағы Н.Макиавеллидің еңбектерін қазақ тілінде сөйлеткен А.И. Лұқпанов болды. Сонымен қатар басқа томдарында жарияланған Г. Бурдые, Н. Луман еңбектерінде қазақ тілді студенттер мен ғалымдарға қол жетімді еткізгені ерекше жетістіктің бірі екені сөзсіз.

А.И. Лұқпановтың 200 астам ғылыми, әдістемелік, ғылыми, ғылыми-көпшілік еңбектері жарық көрген.

Тек соңғы он бес жылда ғана А.И. Лұқпанов қырықтан астам халықаралық, республикалық және университеттік ғылыми-теориялық, ғылыми және ғылыми-практикалық, әдістемелік конференцияларға қатысты.

Ол жас ғалымдармен тығыз байланыста жұмыс істейді, ғылым кандидаты ғылыми дәрежесін алу үшін диссертацияларға, PhD доктор академиялық дәрежесіне қол жеткізуге ұмтылған жас ғалымдарға ғылыми кеңес, методологиялық нұсқаулар беруге әрдайым дайын.

Көптеген белгілі қазақстандық ғалымдар саяси ғылымының кандидаты мен докторлары К.Н. Бурханов, С.А.Дьяченко, А.К.Қалиев, Ш.А. Ишмухамедов, Б.А.Бекботаев, С.Т.Мейірманов және т.б. А.И. Лұқпановтың ғылыми деңгейінің жоғары сатысы туралы атап айтқан.

А.И. Лұқпанов кафедраның, факультеттің белсенді тұлғаларының бірі, студенттердің педагогикалық тәжірибесіне, студенттік ғылыми жұмысына, саяси және тәрбие жұмыстарына жетекшілік етіп келеді.

Ұзақ уақыт бойы еңбегін Қазақстан жоғары білім саласына сіңіргені үшін мемлекет бірнеше мақтау қағаздары мен белгілерімен марапаттаған. Оның ішінде «Қазақ Ұлттық университетінің құрметті ардагері» дәрежесінің, «Қазақстан Республикасының білім беру саласының құрметті қызметкері» белгісінің, ҚазҰУ-дің мерейтойлық медальдарының және т.б. иегері.

А.И.Лұқпановтың ғылыми және ғылыми-педагогикалық қызметіне қысқаша шолу құрметке лайықты өмір барысын бағалауға мүмкіндік береді.

Қарапайым ауылдың баласы Қазақстан Республикасының ірі университетінің доценті болды. Білім беру және жастарды тәрбиелеу ісіне өз өмірін арнаған А.И. Лұқпанов кәсібін тынбай жалғастыруда.

А.И. Лұқпанов әрдайым мейірімді және сабырлы жан, адамды бағалай білетін ерекше қасиетке ие, әр кезеңдерде бірге қызмет атқарған әріптестеріне ыстық лебізін білдіріп қадірлей біледі.

Жары Мамлакат ханым, мұғалім, еңбек ардагері және білім беру саласының үздігі. Отбасында екі ұлы мен қызы бар, немерелері өсуде.

Философия және саясаттану факультетінің және саясаттану және саяси технологиялар кафедрасының ұжымы А.И.Лұқпановқа ұзақ ғұмыр, денсаулық, табыс шын жүректен тілейді.

А. И. ЛҰҚПАНОВТЫҢ ӨМІРІ МЕН ЕҢБЕКТЕРІ ТУРАЛЫ ӘДЕБИЕТТЕР

1. Дьяченко С. А. Проблемы демократической модернизации в Казахстане: автореф. дис. ... д-ра полит. наук / С. А. Дьяченко. – Алматы, 2002. – С. 7, 42.
2. Жабелова Т. Е. Қазақстандағы тіл саясаты және оның этносаралық қарым-қатынастағы ықпалы: саяси ғылымдар канд. дис. авторефераты / Т. Е. Жабелова. – Алматы, 2004. – 6 б.
3. Ишмухамедов Ш. А. Особенности обеспечения прав национальных меньшинств (политологический анализ опыта США и Республики Казахстан): автореф. дис. ... канд. полит. наук / Ш. А. Ишмухамедов. – 2004. – С. 5, 23.
4. Лукпанов Абылай Имашевич // Летопись Казахского национального университета им. аль-Фараби. 1961-1990. – Алматы, 2004. – Т. 2. – С. 254.
5. Материалы о создании фонда науки // Капитал KZ. – 2006. – 19 окт.
6. Меирманов С. Т. Қазақстан Республикасының қауіпсіздігі контекстіндегі миграциялық саясатының қалыптасу мәселелері: саяси ғылымдардың канд. дис. авторефераты / С. Т. Меирманов. – Алматы, 2004. – 5, 7, 28 б.
7. Муканова Н. А. Особенности политического участия граждан в Западном Казахстане: автореф. дис. ... канд. полит. наук / Н. А. Муканова. – Алматы, 2003. – С. 6, 25.
8. Омаш Н. Н. М. Дулатұлының өтпелі кезеңдегі саяси жетекшілігі: саяси ғылымдардың канд. дис. авторефераты / Н. Н. Омаш. – Алматы, 2006. – 11 б.
9. Угрожает ли Казахстану миграция? // Капитал KZ. – 2007 – 31 янв.
10. Факультет философии и политологии. 70 лет Казахскому национальному университету им. аль-Фараби. – Алматы, 2004. – С. 78-79.

А. И. ЛУҚПАНОВ ЕҢБЕКТЕРІНІҢ ХРОНОЛОГИЯЛЫҚ КӨРСЕТКІШІ

1959

1. *Документы об образовании Казахской АССР // Бюллетень научного студенческого общества. Серия историческая. – Алма-Ата, 1959. – № 61.

1960

2. *Дружба шахтеров Караганды и Донбасса // Бюллетень научного студенческого общества. Серия историческая. – Алма-Ата, 1960.

1968

3. К вопросу об ускорении развития нации при социализме // Материалы 1-ой научной конференции молодых ученых Академии наук КазССР. – Алма-Ата, 1968. – С. 462-463.

1969

4. Инонациональное влияние как фактор ускорения развития нации (на материалах Казахстана) // Актуальные проблемы национальных отношений. – М., 1969. – С. 81-93.

1970

5. К проблеме ускорения развития наций на некапиталистическом пути развития // Материалы 2-ой научной конференции молодых ученых Академии наук КазССР. – Алма-Ата, 1970. – С. 450-451.

1971

6. *Могучий Союз равноправных народов // Блокнот агитатора ЦК КП Казахстана. – Алма-Ата, 1971. – № 23

7. Некоторые вопросы ускоренного развития нации при социализме (на примере некапиталистического развития казахского народа) // Материалы конференции аспирантов по вопросам философии и права. – Алма-Ата, 1971. – С. 166-175.

1972

8. *О понятии «ускоренное развитие» нации при социализме // Материалы научной конференции молодых ученых г. Алма-Аты. – Алма-Ата, 1972.

9. Образование СССР – торжество ленинской национальной политики. – Алма-Ата, 1972. – 33 с.

10. Под солнцем интернационализма // Учитель Казахстана. – 1972. – 23 нояб.

1973

11. В. И. Ленин идеяларының салтанаты // Қазақстан мұғалімі. – 1973. – 20 апр.

12. Могучий духовный прогресс // Партийная жизнь Казахстана. – 1973. – № 4. – С. 56-60.

1974

13. *Советский народ – новая историческая общность людей // Партийная жизнь Казахстана. – 1974. – № 2. – Рец. на книгу: Ким М. П. Советский народ – новая историческая общность людей / Соавт.: М. М. Сужиков.

14. *Социологические и политические аспекты изучения проблемы управления в области национальных отношений // «Исследование на стыке наук»: материалы 3-й научно-теоретической конференции молодых ученых АН КазССР. – Алма-Ата, 1974. – Ч. 2.

1975

15. *О характере действия двух тенденций в национальных отношениях в период развитого социалистического общества // «Актуальные философско-правовые проблемы развитого социалистического общества»: тезисы докладов научно-теоретической конференции. – Алма-Ата, 1975.

1977

16. Великое завоевание социализма // Казахстанская правда. – 1977. – 24 сент.

1979

17. Рецензия на монографию Агафонова В. П. «Марксистко-ленинское учение о некапиталистическом пути развития» // Известия АН КазССР. Сер. общ. наук. – 1979. – № 6. – С. 89-90 / Соавт.: М. М. Каратаев.

1980

18. Закономерность ускоренного развития наций при переходе к социализму, минуя капитализм : автореф. дис. ... канд. филос. наук. – Алма-Ата, 1980. – 23 с.

19. Закономерность ускоренного развития наций при переходе к социализму, минуя капитализм : дис. ... канд. филос. наук / А. И. Лукпанов; Науч. рук.: М. С. Джунусов; КазГУ им. С. М. Кирова. – Алма-Ата, 1980. – 204 с.

1981

20. Особенности интернационализации в экономической и политической жизни советских наций и народностей // Закономерность интернационализации общественной жизни: монография. – Алма-Ата: Наука, 1981. – Раз. 2. – С. 46-83.

1982

21. Морально-психологический климат коллектива и нравственное воспитание студентов // «Актуальные проблемы нравственного воспитания студенческой молодежи в свете решений XXVI съезда КПСС»: тезисы докладов и выступлений. – Алма-Ата, 1982. – С. 90.

22. *Образование СССР – как условие ускоренного развития ранее отсталых народов // «Образование Союза ССР – живое воплощение ленинских принципов национальной политики»: тезисы межвузовской научно-теоретической конференции, посвященной 60-летию образования СССР. – Алма-Ата, 1982.

1983

23. Ұлттық қатынастардың дамуы // Жетысу. – 1983. – 1 апр. – Кітапқа сын: Әбсаттаров Р. Ұлттық қатынастардың дамуы. – Алматы: Қазақстан. – 238 б.

24. *Интернациональное воспитание в процессе преподавания научного коммунизма (на примере философско-экономического факультета КазГУ) // «Опыт ком. воспитания студентов в процессе преподавания научного коммунизма»: тезисы докладов Алма-Атинской межвузовской научно-практической конференции. – Алма-Ата, 1983.

25. *Расцвет социалистических наций // Қазақстан үгітшісі – Агитатор Казахстана. – Алма-Ата, 1983. – № 23.

26. Совершенствование оплаты труда, улучшение жилищных и культурно-бытовых условий работников объединения // Составление плана социального развития коллектива Алма-Атинского ордена Трудового Красного Знамени произв. объединения им. Ф. Э. Дзержинского на 1981-1985 гг. – Алма-Ата, 1983. – 16 с. – Деп. в КазГосИНТИ / Соавт.: Т. Т. Мустафин, Н. В. Максименко.

27. Сотрудничество социалистических нации в развитии духовной культуры в условиях общества зрелого социализма // Известия АН КазССР. Сер. обществ. наук. – 1983. – № 5 / Соавт.: Г. С. Сапарғалиев. – Рецензия на книгу: Абаев М. М. «Сотрудничество социалистических нации в развитии

духовной культуры в условиях общества зрелого социализма» / М. М. Абаев. – Ашхабад: Ылым, 1981. – 204 с.

1984

28. Высокий гуманизм межнациональных отношений – важнейшая черта социалистического образа жизни // Актуальные проблемы совершенствования социалистического образа жизни в свете решений XXVI съезда КПСС. – Алма-Ата, 1984. – С. 41-57.

29. Интернационализм многонационального коллектива. – Алма-Ата: Наука, 1984. – 144 с. / Соавт.: М. М. Сужиков, К. А. Соловьева

30. Особенности межличностных отношений в совместном труде // Интернационализм многонационального коллектива. – Алма-Ата, 1984. – Гл. 2. – С. 26-47 / Соавт.: М. М. Сужиков, Т. С. Сарсенбаев.

1985

31. Социализмді жоспарлы жетілдіру міндеттері // Лениншіл жас. – 1985. – 26 нояб. / Ғ Тезекбаевпен бірге.

32. Интернациональное воспитание в процессе преподавания научного коммунизма (на примере философско-экономического фак-та КазГУ) // «Опыт коммунистического воспитания студентов в процессе преподавания научного коммунизма»: тезисы докладов и выступлений. – Алма-Ата, 1985. – С. 55-56.

33. О воспитании активной жизненной позиции интернационалиста // Социалистический образ жизни и актуальные вопросы формирования личности студента: тезисы докладов и выступлений на республиканской научно-методической конференции. – Алма-Ата, 1985. – С. 58-60.

34. Об опыте использования работы В.И.Ленина «Критические заметки по национальному вопросу» в курсе научного коммунизма // «Проблемные методы в преподавании общественных наук»: сб. научно-методических статей преподавателей и слушателей ИПК, преподавателей обществ. наук КазГУ им. С. М. Кирова. – Алма-Ата, 1985. – Вып. 1. – С. 210-219.

1987

35. К методике освещения национального вопроса в СССР // «Изучение и использование материалов XXVII съезда КПСС в процессе преподавания общественных наук»: материалы международной конференции. – Алма-Ата, 1987 – С. 109-111 / Соавт.: Г. Ж. Тезекбаев.

36. *Национальные аспекты осуществления социальной справедливости // «Великий Октябрь и интернационализация общественной жизни»: материалы конференции. – Алма-Ата, 1987 / Соавт.: Б. Байгабаров.

1988

37. *Актуальные проблемы развития национально-русского двуязычия // Диалектика развития национальных отношений и задачи интернационального воспитания трудящихся в свете решений XVII съезда КПСС и XIX Всесоюзной партийной конференции, 1988 г, Якутск. – Якутск, 1988 / Соавт.: А. А. Абдуллаев.

1989

38. *Методические проблемы изучения межнациональных отношений в СССР // «Использование материалов XIX Всесоюзной конф. КПСС в преподавании общественных наук»: тезисы докладов и выступлений на республиканской научно-методической конференции. – Алма-Ата, 1989.

39. *Опыт формирования культуры межнационального общения при изучении курса научного коммунизма // Патриотическое интернациональное воспитание студентов в условиях революционной перестройки: тезисы докладов и выступлений на республиканской научно-методической конференции. – Фрунзе, 1989. / Соавт.: Т. Эсенгельдиев.

40. О проблемах оздоровления этнической территории социалистических наций и народностей // «Актуальные проблемы интернационального воспитания и межнационального общения»: материалы региональной конференции. – Алма-Ата, 1989. – С. 92-93.

1990

41. Антиимпериалистическая борьба народов освободившихся стран: методическая разработка для иностранных студентов гуманитарных факультетов. – Алма-Ата: КазГУ, 1990. – 32 с.

42. *Возрожденный ленинизм – основа гармонизации межнациональных отношений // «Ленин и концепции гуманного, демократического социализма». – Алма-Ата, 1990.

43. Интернационализм – принцип политической культуры трудящихся // «Политическая культура и пути ее формирования»: материалы научно-практической конференции. – Кокчетав, 1990. – С. 31-33.

44. К методике изучения ленинской концепции перехода к социализму народов ранее отсталых стран // Проблемы методики изучения ленинской концепции социализма в курсе общественных наук: тезисы докладов и выступлений. – Алма-Ата, 1990. – С.126-128.

45. К методике изучения сущности и роли национальных традиций в развитии межнациональных отношений // «Методические вопросы изучения национальных отношений в курсе общественных наук»: тезисы докладов и выступлений на межвузовской научно-методической конференции. – Алма-Ата, 1990. – С. 131-133.

46. Самобытность национальных культур и ее укрепление в условиях перестройки // «Социалистическая культура: социальное и национальное»: тезисы докладов и выступлений. – Алма-Ата, 1990. – С. 98-100.

1991

47. Некоторые проблемы развития национальных традиций // «Социализм и национальные культуры»: тезисы докладов и выступлений – Алма-Ата, 1991. – С. 100-102.

1992

48. Взаимосвязь национальной культуры и обучения // Гуманизация духовной сферы общества и совершенствование системы образования: тезисы докладов и выступлений. – Алма-Ата, 1992. – Секц. 3. – С. 18-20.

1993

49. *Аңсап жеткен Ата – зан // Ақиқат. – 1993. – № 5.
50. Әл-Фарабидің саясат туралы көзқарастары // Ақиқат. – 1993. – № 8. – 40-43 б. / Т. Т. Мұстафинмен бірге.
51. Әл-Фарабидің саясат туралы көзқарастары // ҚазМУ хабаршысы. Философия сер. – 1993. – 12-21 б. / Т. Т. Мұстафинмен бірге.
52. Основные проблемы изучения национальной политики в курсе политологии // «Новое и традиционное в преподавании философских и социально-политических дисциплин»: тезисы докладов. – Алматы, 1993. – С. 62-63.
53. *Проблемы укрепления государственного суверенитета и целостности территории Казахстана // «Теоретико-методологические проблемы истории Казахстана»: тезисы докладов и выступлений на республиканской межвузовской научной конференции. – Алма-Ата, 1993.
54. Языковые аспекты сообщества народов Казахстана // Проблемы межнационального согласия в Казахстане: сборник научных трудов. – Алматы, 1993. – С. 11-13.

1994

- 55 Көне түркі жазба ескерткіштеріндегі саяси идеялар // ҚазМУ хабаршысы. Философия сер. – 1994. – № 2. – 11-17 б.
- 56 Қазақстан Республикасындағы ұлтаралық қатынастардың саяси мәселелері // Саясаттануға кіріспе. – Алматы, 1994. – 3-ші бөлім. – 29-45 б.
- 57 Қазақ халқының рухани мәдениетіндегі саяси ойлар // Әл-Фараби және рухани мұра. – Алматы: Қайнар, 1994. – 13-16 б. / Т. Т. Мұстафин, К. Н. Назхановпен бірге.
- 58 Орхон-Енисей жазуларындағы деректерді саясаттану пәнінде пайдалану қажеттігі // К образы политологии как науки и учебной дисциплины: материалы межвузовского семинара. – Алматы, 1994. – С. 75-76.
- 59 Политические аспекты межнациональных отношений в Республике Казахстан // Политология: курс лекций. – Алматы: Журналист, 1994. – С. 105-120.

1995

60. «Түрікке адамзатта ел жеткен бе?»: көне түркі жазба ескерткіштеріндегі саяси идеялар // Ақиқат. – 1995. – № 2. – 36-38 б.

1996

61. Демократия и национальные отношения // Республика Казахстан: политика и развитие. – Алматы, 1996. – С. 114-117

1997

62. О курсе «Политическая мысль в Казахстане» // Реформирование университетского образования: реальности и перспективы. – Алматы, 1997 – С. 118.

1998

63. Автономия // Қазақстан. Ұлттық энциклопедия. – Алматы, 1998. – Т. 1. – 75 б.

64. Ардагерлер ұйымы // Қазақстан. Ұлттық энциклопедия. – Алматы, 1998. – Т. 1. – 430 б.

65. Абу Наср аль-Фараби // Казахстанская политологическая энциклопедия. – Алматы, 1998. – С. 7-8.

66. Ассимиляторство // Казахстанская политологическая энциклопедия. – Алматы, 1998. – С. 26.

67. Букейханов Алихан Нурмухамедович // Казахстанская политологическая энциклопедия. – Алматы, 1998. – С. 43.

68. Гамильтон Александр // Казахстанская политологическая энциклопедия. – Алматы, 1998. – С. 60-61.

69. Дискриминация // Казахстанская политологическая энциклопедия. – Алматы, 1998. – С. 99.

70. Интерпретации результатов тестирования // «Компьютеризация образования: проблемы и перспективы»: материалы республиканской конференции. – Алматы, 1998. – С. 82-84 / Соавт.: М. Б. Габбасов.

71. Исследование панельное // Казахстанская политологическая энциклопедия. – Алматы, 1998. – С. 133.

72. Исследование полевое // Казахстанская политологическая энциклопедия. – Алматы, 1998. – С. 133.

73. Исследование политическое // Казахстанская политологическая энциклопедия. – Алматы, 1998. – С. 133.
74. Конфуций // Казахстанская политологическая энциклопедия. – Алматы, 1998. – С. 160-161.
75. Мальтузианство // Казахстанская политологическая энциклопедия. – Алматы, 1998. – С. 178.
76. Монтескье Шарль // Казахстанская политологическая энциклопедия. – Алматы, 1998. – С. 195.
77. Низами Ильяс Юсуф оглы // Казахстанская политологическая энциклопедия. – Алматы, 1998. – С. 213.
78. Низамиддин Алишер Навои // Казахстанская политологическая энциклопедия. – Алматы, 1998. – С. 212-213.
79. Общение // Казахстанская политологическая энциклопедия. – Алматы, 1998. – С. 219.
80. Обычай // Казахстанская политологическая энциклопедия. – Алматы, 1998. – С. 222.
81. Отечество // Казахстанская политологическая энциклопедия. – Алматы, 1998. – С. 238.
82. Отношения политические // Казахстанская политологическая энциклопедия. – Алматы, 1998. – С. 239.
83. Панисламизм // Казахстанская политологическая энциклопедия. – Алматы, 1998. – С. 242.
84. Парадигма // Казахстанская политологическая энциклопедия. – Алматы, 1998. – С. 243-244.
85. Политика // Казахстанская политологическая энциклопедия. – Алматы, 1998. – С. 255-256.
86. Политическая деятельность и политическая жизнь // Вестник КазГУ. Сер. политология. – 1998. – № 1. – С. 111-116.
87. Политическая жизнь // Казахстанская политологическая энциклопедия. – Алматы, 1998. – С. 261-262.
88. Политическая система общества // Казахстанская политологическая энциклопедия. – Алматы, 1998. – С. 268-269.
89. Расизм // Казахстанская политологическая энциклопедия. – Алматы, 1998. – С. 313.
90. Расы // Казахстанская политологическая энциклопедия. – Алматы, 1998. – С. 314.
91. Родина // Казахстанская политологическая энциклопедия. – Алматы, 1998. – С. 320.

92. Самосознание национальное (этническое) // Казахстанская политологическая энциклопедия. – Алматы, 1998. – С. 325-326.
93. Традиция // Казахстанская политологическая энциклопедия. – Алматы, 1998. – С. 359-360.
94. Трайбализм // Казахстанская политологическая энциклопедия. – Алматы, 1998. – С. 360.
95. Федерализация // Казахстанская политологическая энциклопедия. – Алматы, 1998. – С. 369.
96. Федерализм // Казахстанская политологическая энциклопедия. – Алматы, 1998. – С. 369.
97. Федерация // Казахстанская политологическая энциклопедия. – Алматы, 1998. – С. 369-370.
98. Шовинизм // Казахстанская политологическая энциклопедия. – Алматы, 1998. – С. 387
99. Язык государственный // Казахстанская политологическая энциклопедия. – Алматы, 1998. – С. 399.
100. Язык политический // Казахстанская политологическая энциклопедия. – Алматы, 1998. – С. 400.

1999

101. Баламалық қозғалыстар // Қазақстан. Ұлттық энциклопедия. – Алматы, 1999. – Т. 2. – 101-102 б. / Ә. Нысанбаевпен бірге.
102. Бейсаясаттық // Қазақстан. Ұлттық энциклопедия. – Алматы, 1999. – Т. 2. – 246-247 б. / Ә. Нысанбаевпен бірге.
103. *Саясаттану: сырттай оқитын студенттерге арналған әдістемелік нұсқау. – Алматы, 1999.
104. Автоматизированный банк тестовых заданий // Компьютерные технологии в образовании. – Алматы, 1999. – С. 87-101 / Соавт.: М. Б. Габбасов
105. Политология: план семинарских занятий и задания на рубежный контроль для студентов 3 курса дневного обучения. – Алматы, 1999. – 80 с. / Соавт.: Г. Тезекбаев.
106. Проблемы демократизации в межэтнических отношениях в РК // Вестник КазГУ. Сер. политология. – Алматы, 1999. – № 2. – С. 35-42.

2000

107. Политические аспекты межэтнических отношений в РК // Политология: учебное пособие. – Алматы, 2000. – Гл. XVII. – С. 414-451.

108. Субъективные аспекты межэтнических отношений в Республике Казахстан // Евразийское сообщество. – Алматы, 2000. – № 4. – С. 66-73.

109. Учебная программа курса «Политическая мысль в Казахстане» по спец. 23.00.01 – История и теория политической науки. – Алматы: «Қазақ университеті», 2000. – 44 с.

110. Этнодемографические процессы в Республике Казахстан на пороге XXI века // Вестник КазГУ. Сер. философия, культурология, политология. – Алматы, 2000. – № 1(11). – С. 84-92.

111. Этнополитический аспект формирования представительной демократии в Республике Казахстан // Евразийское сообщество. – 2000. – № 2(30). – С. 150-158.

2001

112. Межэтнические отношения в РК в условиях независимого развития // «Суверенный Казахстан как политическая реальность»: материалы международной научно-теоретической конференции. – Алматы, 2001. – С. 16-21.

113. Суверенный Казахстан как политическая реальность // Вестник КазНУ. Сер. информационная. – 2001. – № 2. – С. 41 / Соавт.: А. А. Абикенов.

114. Традиции социального утопизма Востока // «Восток-Запад: диалог культур»: материалы III-го международного симпозиума. – Алматы, 2001. – Ч. 1. – С. 167-172.

2002

115. К проблеме гармонизации межэтнических отношений в Казахстане // «Социальная стратификация и социальные процессы в Центральной Азии»: материалы международной научной конференции. – Алматы, 2002. – С. 468-476.

116. О курсе «Политические проблемы межэтнических отношений в Республике Казахстан» // «Особый статус национального

университета и проблемы формирования, развития, профессионального становления личности студента»: материалы XXXII науч-но-методической конференции профессорско-преподавательского состава КазНУ им. аль-Фараби. – Алматы, 2002. – С. 187-189.

117. Социологические аспекты межэтнических отношений в РК // «Казахстанское общество и социология: новые реалии и новые идеи»: материалы конгресса социологов Казахстана. – Алматы, 2002. – С. 195-203.

118. Типовая программа курса «Основы демографии и политика»: для студентов ун-тов по спец. 020240, 520203 – политология. – Алматы: Қазақ ун-ті, 2002. – 54 с.

119. Типовая программа курса «Политическая мысль в Казахстане»: для студентов университетов по спец. «020240, 520230 – политология»; Министерство образования и науки РК, КазНУ им. аль-Фараби. – Алматы: Қазақ ун-ті, 2002. – 46 с.

120. Типовая программа курса «Традиции социального утопизма Востока»: для студентов ун-тов по спец. 020240, 520250 – политология; Министерство образования и науки РК, КазНУ им. аль-Фараби. – Алматы: Қазақ ун-ті, 2002. – 76 с.

2003

121. Мемлекеттік тілде гуманитарлық пәндер дамытудың кейбір мәселелері // «Жоғары кәсіптік білім беру жүйесінде кредиттік технологияны жүзеге асырудың ғылыми-әдістемелік аспектері»: әл-Фараби атын. ҚазҰУ оқытушы-профессорларының XXXIII ғылыми-әдістемелік конф. материалдары. – Алматы, 2003. – 3 бөл. – 73-76 б.

122. Ұлттық идеология дегеніміз не? // Ақ жол Қазақстан. – 2003. – 12 маусым.

123. Взаимодействие власти и общества в процессе демократизации // «Казахстанская цивилизация в контексте глобализации и поиски путей культурной идентификации»: материалы международной научно-теоретической конференции. – Алматы, 2003. – С. 199-204.

124. Власть и гражданское общество: культура взаимодействия // «РК в глобальном межкультурном пространстве»: материалы международной научно-практической конференции. – Алматы, 2003. – Ч. 1. – С. 50-55 / Соавт.: М. А. Ахинжанов.

125. *О некоторых аспектах преподавания на государственном языке в системе социально-гуманитарных дисциплин // «Научно-методические аспекты реализации кредитной технологии в системе высшего профессионального образования»: материалы научно-методической конференции. – Алматы: Қазақ университеті, 2003. – Ч. 3.

126. Причины межэтнических конфликтов и национальная политика Казахстана // «РК в глобальном межкультурном пространстве»: материалы международной научно-практической конференции. – Алматы, 2003. – Ч. 1. – С. 14-17 / Соавт.: М. А. Ахинжанов.

127. Уроки духовности // Учитель философов Казахстана: к 100-летию со дня рожд. М. Н. Чечина. – Алматы: Ғылым, 2003. – С. 81-84 / Соавт.: М. С. Бурабаев.

128. *Этнический фактор в политическом процессе современного Казахстана // «Актуальные проблемы политического развития казахстанского общества в условиях глобализации»: материалы республиканской научно-теоретической конференции, посвященной 75-летию со дня рождения профессора. Т. Т. Мустафина. – Алматы-Павлодар, 2003. – Т. 1.

2004

129. Әділ сайлауға әзірлік пен әрекет // Қазақстан Заман. – 2004. – 10 қыркүйек.

130. Демография және саясат негіздері // 520230 – Саясаттану дайындау бағыты, 020240 – Саясаттану мамандығы бойынша пәндік типтік бағдарламалары. – Алматы, 2004. – 1 бөл. – 14-23 б. / Л. А. Байдельдинов, Н. А. Саитовамен бірге.

131. Демократия – халық үшін // Қазақстан Заман. – 2004. – 19 қараша.

132. «Егемен Қазақстан» қауіпсіздік мәселесі туралы баяндама // Егемен Қазақстан. – 2004. – 29 қазан.

133. Егемен Қазақстан және қауіпсіздік мәселесі // «Актуальные проблемы внутренней и внешней политики Республики Казахстан»: материалы международной научно-практической конференции, посвящ. 80-летию со дня рождения проф. А. Ш. Ишмухамедова. – Алматы, 2004. – С. 45-51.

134. Қазақстандағы саяси ой // 520230 – Саясаттану дайындау бағыты, 020240 – Саясаттану мамандығы бойынша пәндік типтік бағдарламалары. – Алматы, 2004. – 248-257 б. / Л. А. Байдельдинов, Н. А. Саитовамен бірге.

135. Қазіргі Қазақстан Республикасы сайлау жүйесінің өркениеттік негіздері // Өркениеттік сананы қалыптастыру мәселесі: халықаралық ғылыми конф. материалдары. – Алматы, 2004. – 166-169 б.

136. Кемедегінің жаны бір // Қазақстан Zaman. – 2004. – 12 қараша.

137. Лаңкестік қатері және оның алдын алу // Қазақстан Zaman. – 2004. – 8 қазан.

138. Түркия үшін “Б” жоспары жоқ // Қазақстан Zaman. – 2004. – 24 желтоқсан.

139. Саяси мәдениет және идеология // 520230 – Саясаттану дайындау бағыты, 020240 – Саясаттану мамандығы бойынша пәндік типтік бағдарламалары. – Алматы, 2004. – 258-265 б. / Н. А. Саитовамен бірге.

140. Теориялық саясаттану // 520230 – Саясаттану дайындау бағыты, 020240 – Саясаттану мамандығы бойынша пәндік типтік бағдарламалары. – Алматы, 2004. – 185-198 б. / Л. А. Байдельдинов, Н. А. Саитовамен бірге.

141. *Ұлтаралық қатынастар қазіргі жаһандану қисынында // Центральная Азия и Казахстан в системе современных международных отношений в условиях глобализации: материалы международной научно-практической конференции. – Алматы, 2004.

142. Ынтымақтастық // Қазақстан Zaman. – 2004. – 4 қараша.

143. Вопросы взаимодействия власти и общества в процессе демократизации // Евразийское сообщество. – Алматы, 2004, – № 1(45). – С. 36-45.

144. Избирательная система Республики Казахстан в контексте выборной компании 2004 года // Инициативы РПП “Отан” в контексте стратегии Президента Республики Казахстан Н. А. Назарбаева “Казахстан-2030”: материалы научно-практической конференции. – Алматы, 2004. – С. 41-53.

145. Основы демографии и политика // Типовые программы дисциплин по направлению подготовки 520230 – Политология, специальности 020240 – Политология. – Ч. 1. – Алматы, 2004. – С. 186-197.

146. Политическая мысль в Казахстане // Типовые программы дисциплин по направлению подготовки 520230 – Политология, специальности 020240 – Политология. – Ч. 1. – Алматы, 2004. – С. 273-283.

147. Политическая культура и идеология // Типовые программы дисциплин по направлению подготовки 520230 – Политология, специальности 020240 – Политология. – Ч. 1. – Алматы, 2004. – С. 284-293 / Соавт.: Н. А. Саитова.

148. Традиции социального утопизма Востока // Типовые программы дисциплин по направлению подготовки 520230 – Политология, специальности 020240 – Политология. – Ч. 1. – Алматы, 2004. – С. 198-211.

2005

149. АҚШ-тағы 2004 жылғы президенттік сайлау және оның тәлімдік тұстары // Политические проблемы международных отношений и глобального развития в рамках 6-х Мустафинских политологических чтений. – Алматы, 2005. – С. 173-178.

150. Луман Н. Мемлекет метаморфозалары: [орыс тілінен аударма] // Әлемдік элеуметтану анталогиясы. – Алматы, 2005. – Т. 2.

151. Макиавелли Н. Тит Ливийдің басқаруының алғашқы он күндігі туралы толғам: [орыс тілінен аударма] // Әлемдік элеуметтану анталогиясы. – Алматы, 2005. – Т. 1. – 176-245 б.

152. Гражданское общество в Казахстане в контексте политической модернизации // «Актуальные проблемы модернизации РК: экономика, политика, идеология»: материалы международной научно-практической конференции, посвященной 75-летию юбилею профессора Л. А. Байдельдинова. – Алматы, 2005. – С. 180-182.

153. Межэтнические отношения в Казахстане в контексте индустриально-инновационного развития // «Научно-методологические проблемы индустриально-инновационного развития Казахстана»: материалы междунар. науч.-практ. конф. – Алматы, 2005. – Т. 1. – С. 124-125.

154. *Политический процесс: к проблеме стабильности в РК // «Этапы становления независимого Казахстана»: материалы международной научной конференции. – Алматы. – 2005.

2006

155. «6N0502 – Саясаттану» мамандығының магистратурасына арналған Мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандарты (ГОСО РК 3.09.0.08-2006). – Астана, 2006.

156. Саясаттану мамандығы үшін «Қазақстандағы саяси ой» пәні бойынша тест сұрақтары. – Алматы, 2006.

157 *Ұлағатты ұстаз, ғалым // «Актуальные проблемы демократической модернизации казахстанского общества»: материалы республиканской научно-практической конференции, посвящ. 75-летию со дня рождения проф. Т. С. Сарсенбаева. – Алматы, 2006.

158. Государственный общеобязательный стандарт образования РК. Магистратура 6N0502 – Политология – Астана, 2006.

159. *Қасымжанов А. Х. о проблемах кочевой цивилизации // «Әл-Фараби мәдениет тарихында»: Қасымжанов оқулары: халықаралық ғылыми конф. материалдары. – Алматы: «Қазақ университеті», 2006.

160. О программе развития казахстанской академической науки, изложенной Президентом РК на юбилее Национальной академии наук РК // Капитал KZ. – 2006. – 19 окт.

161. Тестовые задания по дисциплине «Политическая мысль в Казахстане» по специальности «520230 – политология». – Алматы, 2006.

162. Science: Role of Science foundation created in Kazakhstan // The KAZAKHSTAN MONITOR, Капитал KZ. – 2006. – 20 october / Co-author: S. Isabayeva

2007

163. *Әл-Фараби және қоғамның әлеуметтік-саяси мәселелері // «Әл-Фараби -Абай: сабақтастық мәселелері»: халықаралық ғылыми конференция. – Алматы, 2007

164. Бурдые П. Практикалық мағына – 5 тарау // Әлемдік әлеуметтанулық анталогия. – Алматы: «Қазақстан», 2007 – Т. 6. – Практика логикасы 268-297 б.; Уақыт факторы 298-319 б.; Символдық капитал 320-335 б.

165. Саяси партиялар 2007 жылы Қазақстан Мәжіліс және

Маслихаттар сайлауларында (менің портретім қоса берілген) // Капитал KZ. – 2007 – 19 шілде

166. Ынтымақтастық және оның қауіпсіздікті нығайтудағы рөлі // «Безопасность: международная, региональная, национальная. (Системный подход)»: материалы международной научно-практической конференции, посвященной памяти проф. М. С. Машана. – Алматы, 2007 – С. 446-453.

167. Этнодемографиялық мәселелер және олардың мәдени қырлары // «Казахстан как мировой центр межкультурного и межконфессионального согласия в развитии «диалога цивилизации»: материалы международной научно-практической конференции. – Алматы: «Қазақ университеті», 2007. – С. 36-42.

168. Этносаралық қатынастар және Қазақстан Республикасының ұлттық саясаты // «Политическое развитие Казахстана на новом этапе реформ»: материалы международной научно-практической конференции в рамках восьмых Мустафинских чтений. – Алматы, 2007. – С. 151-156.

169. Мнение о миграции населения // Капитал KZ. – 2007. – 1 февр.

2008

170. Содержательные проблемы курса «Организация и планирование научного исследования» // «Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университеті және жаңа Қазақстан білім беру стратегиясы»: әл-Фараби атындағы ҚазҰУ-ті оқытушы-профессорлар құрамының ХХХҮІІІ ғылыми-әдістемелік конференция материалдары. – Алматы, 2008. – 133-136 б.

171. Этнополитический вопрос в годы суверенного независимого Казахстана // Независимый Казахстан. Демократический путь в Европу: материалы, посвященные Дню Независимости Республики Казахстан. – Алматы, 2008. – С. 35-41.

2009

172. *Арғытектілік – келешек ұрпақтың ділдік тірегі // С. И. Оспановтың «Арғытектану негіздері: тәңірлік пен жаратушылық ілімді зертеудің ғылыми практикалық мәселелері» атты кітабы туралы. – Алматы, 2009.

173. Әл-Фараби және қоғам дамуындағы түйінді мәселелер // «Аль-Фараби: философия, культура, религия»: материалы международной научно-практической конференции, посвященной 75-летию Казахского национального университета имени аль-Фараби. – Алматы: «Қазақ университеті», 2009. – С. 259-265. / Ш. Жандосовамен бірге.

174. Дін мен саясат және олардың өзара қатынас мәселелері // «Психологические основы становления субъектности личности в условиях глобализации»: материалы международной научной конференции, посвященной 75-летию Казахского национального университета имени аль-Фараби. – Алматы: «Қазақ университеті», 2009. – С. 92-101 / Ш. Жандосовамен бірге.

175. Діни төзімділік Қазақстан қоғамы тұрақтылығының маңызды факторы // «Этносаралық қатынастар мен конфессия-аралық келісімнің қазақстандық үлгісі. Қазіргі жағдайы мен болашағы»: халықаралық ғылыми-тәжірибелік конференция материалдарының жинағы. – Алматы, 2009. – 180-187 б. / Ш. М. Жандосовамен бірге.

176. Мәдени және ұлттық бірегейлік мәселесі: «Тәуелсіздік тағылымы», дөңгелек стол материалдары // Ана тілі. – 2009. – 17-23 желтоқсан.

177 Мәдени сабақтастық – Қазақстан өркениетінің қайнар бұлағы // «Тарихи-мәдени мұраның өркениеттер диалогындағы рөлі»: халықаралық ғылыми-теориялық конференция. – Алматы, 2009. – 159-166 б.

178. Диалог поколений: «Преемственность поколения и воспитание»: материалы круглого стола, организованного факультетом философии и политологии КазНУ имени аль-Фараби и общественно-политическим журналом «Мысль». – Мысль. – 2009. – № 6. – С. 12-19

179. Преемственность поколения как фактор воспитания // «Внутренняя и внешняя политика Республики Казахстан в условиях развития мировых интеграционных процессов»: материалы международной научно-практической конференции, посвященной 75-летию Казахского национального университета имени аль-Фараби в рамках ежегодных IX Мустафинских политических чтений. – Алматы, 2009. – С. 92-101.

180. Этнополитический вопрос в годы независимого развития Казахстана // «Обеспечение безопасности и стабильности

государства в контексте формирования международного имиджа Республики Казахстан»: материалы международной научно-практической конференции, посвященной 55-летию юбилею доктора политических наук, профессора Л. М. Иватовой. – Алматы, 2009. – С. 289-295.

2010

181. Арғытектілік – келешек ұрпақтың ділдік тірегі // Білім беру жүйесіндегі этнопедагогика – Этнопедагогика в системе образования. – 2010. – № 1. – 5-7 б.

182. Жастар қалай сөйлейді? // Қазақ әдебиеті. – 2010. – 16 сәуір / Д. Әлкебаева, Ө. Шеденов, Б. Шалабаев, З. Бүйенбаймен бірге.

183. ЕҚЫҰ және Қазақстан: әріптестік тағлымы // «Стратегия формирования международного имиджа Республики Казахстан в условиях глобализации»: материалы международной научно-практической конференции. – Алматы, 2010. – С. 161-165.

184. Мемлекеттік тіл және оның әлеуметтік-саяси мәселелері // «Формирование интеллектуальной нации в контексте имиджевого развития Казахстана»: материалы международной научно-практической конференции. – Алматы, 2010. – 152-156 б.

185. Тағлымы мол әріптестік // Қазақ университеті. – 2010. – 25 қаңтар.

186. Ұлт мәселесінің түйінді мәселелері // «Человек и мир: философия, наука, культура»: материалы научно-практической конференции, посвященной 90-летию доктора философских наук, профессора, заслуженного деятеля науки Казахстана К. Х. Рахматуллина. – Алматы, 2010. – С. 196-204.

2011

187. Батырлық дәстүр және Б. Момышұлы // «Халық қаһарманы Бауыржан Момышұлы және қазіргі заман»: халықаралық ғылыми-практикалық конф. материалдары. – Алматы, 2011. – 158-165 б.

188. Дін мен саясат және олардың өзара қатынас мәселелері // Ақиқат. – 2011. – № 10. – 19-22 б.

189. Қазақстанның маңызды тарихи жетістігі // Қазақстанның ЕҚЫҰ төрағалығына арналған «Қазақстан Республикасы және

элементтік тарихи процесс»: халықаралық ғылыми-практикалық конф. материалдары. – Алматы, 2011. – 48-53 б.

190. Қайырғали Уәлиұлы Уәлиевтің «Өмір деректері» атты еңбегіне пікір. // Уәлиев Қайырғали. Өмір деректері. – Орал, 2011. – 2 б.

191. *Объективтік тарихи зерттеу тағлымы (Е. Бекмаханов шығармалары негізінде) // «Қазақстан тарих ғылымының теориялық-методологиялық мәселелері» Бекмаханов оқулары аясында: халықаралық ғылыми- практикалық конференция. – Алматы, 2011.

192. Ұлттық бірлік – тәуелсіздік шарты // Ақиқат. – 2011. – № 11. – 7-11 б.

193. М. Орынбеков об истоках философских, социально-политических взглядов протоказахов // «Казахстанская культура: между традицией и экспериментом»: материалы международной научной конференции, посвященной 20-летию Независимости Республики Казахстан. – Алматы, 2011. – С. 103- 108.

194. М. Орынбеков об исторической эволюции прототюрков: этнополитические и религиозные аспекты // «Молодежь, духовность, интеллектуальная нация». Касымжановские чтения, посвященные 80-летию выдающегося казахского ученого Агына Хайруллоевича Касымжанова: материалы международной научно-теоретической конференции. – Алматы: «Қазақ университеті», 2011. – С. 142-146.

195. *Некоторые проблемы методологии отечественной истории: принцип преемственности относительно ее древнего периода // «Қазақстан тарих ғылымының теориялық-методологиялық мәселелері. Бекмаханов оқулары аясында»: халықаралық ғылыми-практикалық конференция. – Алматы: «Қазақ университеті», 2011.

196. Особенности реализации образовательной политики Республики Казахстан // «Государственная политика в сфере обеспечения безопасности и стабильности: зарубежный опыт и Казахстан. К 20-летию Независимости Республики Казахстан и 20-летию кафедры политологии КазНУ им. Аль-Фараби»: сборник научных трудов. – Алматы, 2011. – С. 225- 229.

197 Проблема национально-государственного самоопределения в философском наследии профессора А. Х. Касымжанова // «Молодежь, духовность, интеллектуальная нация». Касым-

жановские чтения, посвященные 80-летию выдающегося казахского ученого Агына Хайрулловича Касымжанова: материалы международной научно-теоретической конференции. – Алматы: «Қазақ университеті», 2011. – С. 32-36.

2012

198. Көрнекті ғалым, азамат, үлгілі ұстаз // Матипулла Әженов. Өнегелі өмір. – Алматы: «Қазақ университеті», 2012. – 202-215 б.

199. Қауіпсіздік саяси астары мол адамзаттық мәселе // «Актуальные проблемы международной, региональной и национальной безопасности»: сборник научных трудов. – Алматы, 2014. – 125-130 б.

200. Отандық ғылым мен білімнің көрнекті қайраткері // «Культура межнациональных отношений в современном казахстанском обществе»: материалы «круглого стола», посвященного 80-летию профессора М. М. Сужикова. – Алматы, 2012. – 90-96 б.

201. Стратегиялық әлеуеті зор құжат // Материалы круглого стола «Социально-экономическая модернизация – главный вектор развития Казахстана». – Алматы: «Қазақ университеті», 2012. – 36-40 б.

202. Түркі және қазақ өркениеті: әлеуметтік-саяси дамудың сабақтастығы // «Түркілердің әлемдік өркениетке қосқан үлесі»: атты халықаралық ғылыми-теориялық конференция материалдары. – Алматы, 2012. – 291-294 б.

203. Государственно-религиозные отношения в современном Казахстане: достижения и проблемы // «Религиоведческое образование в контексте трансформации к исследовательскому университету»: материалы международной научно-практической конференции, посвященной юбилею доктора философских наук, профессора Байтеновой Н. Ж. – Алматы: «Қазақ университеті», 2012. – С. 153-158.

204. Инновационные основы модернизации высшего образования Республики Казахстан // «Инновации в образовательной деятельности и вопросы повышения качества обучения»: материалы 42-й международной научно-методической конференции. – Алматы: «Қазақ университеті», 2012. – Кн. 1. – С. 433-436.

205. Некоторые проблемы методологии отечественной истории: принцип преемственности относительно ее древнего периода // «Қазақстан тарих ғылымының теориялық-методологиялық мәселелері» атты «Бекмаханов оқулары-2011»: халықаралық ғылыми-практикалық конференция материалдары. – Алматы: «Қазақ университеті», 2012. – С. 13-19.

206. Политическое и его роль в жизни общества // «Қазақстан-2020 – негізгі трендтер және даму перспективалары» атты жыл сайынғы Т. Т. Мустафиндік саясаттанулық оқулар шеңберіндегі: республикалық ғылыми-теориялық конференция материалдары. -Алматы, 2012. – С. 65-72.

207. Проблемы взаимодействия религии и политики в современном Казахстане // Вестник КазНУ. Сер. философия. Сер. культурология. Сер. политология. – 2012. – № 1(38). – С. 40-46.

208. Problems of ijthihad in the methodology of analysis of religion extremism ideology // 11th international Conference on social science – Republic of Korea. – Seoul, 2012. – P. 22-27

2013

209. Діни төзімділік Қазақстан қоғамы тұрақтылығының маңызды факторы ретінде // Әл-Фараби. – 2013. – № 4. – 127-132 б.

210. Ж. Ж. Молдабеков халқымыздың ұлы мәдени дәстүрі – шешендік туралы // «Қазақтану және ұлттық инновация»: халықаралық ғылыми-теориялық конференция материалдары. – Алматы: «Қазақ университеті», 2013. – 4-9 б.

211. Мәйекті ой иесі // Қазақ университеті. – 2013. – 5 қараша.

212. А. Х. Касымжанов о взаимосвязи степной и тюркской цивилизации // «Духовные истоки тюркского мира»: материалы международной научной конференции V Касымжановские чтения. – Алматы: «Қазақ университеті», 2013. – С. 291-294.

213. Гуманизм государственно-религиозных отношений: история и современность // Қазақстандағы конфессияаралық келісімді нығайтудағы дәстүрлі діндердің орны. – Алматы, 2013. – С. 93-100.

214. Гуманизм государственно-религиозных отношений как элемент модернизации общества: история и современность // «Влияние религии на современный мир»: материалы меж-

дународной научно-практической конференции. – Алматы: ИФПР КН МОН РК, 2013. – С. 223-234.

215. Проблемы взаимодействия власти и общества в условиях современной глобализации // Вестник КазНУ. Сер. философия. Сер. культурология. Сер. политология. – 2013. – № 4(45). – С. 81-91.

2014

216. Қазақстандық саяси ойдың атасы // Тлемис Мустафин. – Алматы, 2014. – 48-62 б.

217. Қауіпсіздік саяси астары мол адамзаттық мәселе // «Актуальные проблемы международной, региональной и национальной безопасности»: сборник научных трудов. – Алматы, 2014. – 348-358 б.

218. Истоки государственности в Казахстане: методология проблемы // Вестник КазНУ. Сер. философия. Сер. культурология. Сер. политология. – 2014. – № 4(49). – С. 187-194.

219. Истоки религиозно-воспитательного образования в Казахстане // «Религиозно-воспитательное образование в современном Казахстане»: материалы международной научно-теоретической конференции, посвящ. 80-летию Казахского национального университета им. аль-Фараби. – Алматы: «Қазақ университеті», 2014. – С. 95-102.

220. Политическая философия аль-Фараби // «Абу Наср аль-Фараби в диалоге времен»: материалы I международного Фараби форума. – Алматы: «Қазақ университеті», 2014. – С. 287-293.

2015

221. Аса көрнекті ғалым әрі аяулы азамат // Абай атындағы ҚазҰПУ хабаршысы. Әлем және саяси ғылымдар сер. – 2015. – № 4(52). – 124-127 б.

222. Ислам и аль-Фараби // Вестник КазНУ. Сер. религиоведение. – 2015. – № 2(2). – С. 48-55.

223. Казахское ханство и его значение // Политическая наука: особенности и проблемы: материалы международной научно-практической конференции, посвященной 75-летию юбилею член-корреспондента НАН РК, доктора философских наук, профессора, заведующего кафедрой политологии и социально-

философских дисциплин КазНПУ им. Абая Р. Б. Абсаттарова. – Алматы: КазНПУ им. Абая, 2015. – С. 277-282.

224. Казахское ханство как политический феномен // Вестник КазНУ. Сер. философия. Сер. культурология. Сер. политология. – 2015. – № 4(53). – С. 205-213.

225. Политическая сакрализация: история и современность // «Миссионерство в современном мире»: материалы республиканской научно-практической конференции. – Алматы, 2015. – С. 42- 48.

226. Проблемы качественного социально-гуманитарного образования в контексте инновационных преобразований в вузе // «Менеджмент качества образования в вузе» в рамках 11 международных Фарабиевских чтений: материалы научно-методической конференции. – Алматы: «Қазақ университеті», 2015. – С. 60-62.

227. Судьбу связав с наукой. Выдающийся ученый и прекрасный человек // «Кызылординские вести». – 2015. – 28 нояб.

2016

228. А. Х. Касымжанов о проблемах кочевой цивилизации // «Философская школа КазНУ им. аль-Фараби»: материалы международной научно-методической конференции. – Алматы: «Қазақ университеті», 2016. – С. 62-68.

229. Оптимизация инновационных ресурсов учебной дисциплины «Политическая мысль Казахстана» (проблемы методологии) // «Модернизация образовательных программ: аккредитация и гарантия качества подготовки кадров»: материалы 46-й научно-методической конференции. – Алматы: «Қазақ университеті», 2016. – С. 155-160.

230. Политическая мысль Казахстана: учебное пособие. – Алматы: «Қазақ университеті», 2016. – 240 с.

231. Этнополитические аспекты формирования казахской народности // Вестник КазНУ. Сер. философия. Сер. культурология. Сер. политология. – 2016. – № 1(55). – С. 216-225.

А. И. ЛҰҚПАНОВТЫҢ РЕДАКЦИЯЛАУЫМЕН ШЫҚҚАН ЕҢБЕКТЕР

1. Саясаттануға кіріспе / Әл-Фараби атын. ҚазМҰУ, философия, саясаттану және психология фак.; Ред. алқасы Т. Т. Мұстафин (жауапты ред.) т. б. – Алматы, 1994. – 1 бөлім. – 80 б.

2. Саясаттануға кіріспе / Әл-Фараби атын. ҚазМҰУ, философия, саясаттану және психология фак.; Ред. алқасы Т. Т. Мұстафин (жауапты ред.) т. б. – Алматы, 1994. – 2 бөлім. – 80 б.

3. Саясаттануға кіріспе / Әл-Фараби атын. ҚазМҰУ, философия, саясаттану және психология фак.; Ред. алқасы Т. Т. Мұстафин (жауапты ред.) т. б. – Алматы, 1994. – 3 бөлім. – 94 б.

4. Гуманизация духовной сферы общества и совершенствование системы образования: тезисы докладов и выступлений / Редкол.: [Т. Т. Мустафин (гл. ред.) и др.]. – Алма-Ата, 1992. – 125 с.

5. Гуманизация духовной сферы общества и совершенствование системы образования: тезисы докладов и выступлений / Редкол.: [Т. Т. Мустафин (гл. ред.) и др.]. – Алма-Ата, 1992. – 89 с.

6. Гуманизация духовной сферы общества и совершенствование системы образования: тезисы докладов и выступлений / Редкол.: [Т. Т. Мустафин (гл. ред.) и др.]. – Алма-Ата, 1992. – 84 с.

7. Интеллектуальный прорыв: молодежь, наука и инновации: материалы междунар. конф. студ. и молодых ученых «Мир науки» КазНУ им. аль-Фараби, 19-22 апр. 2010 г. / ред. кол.: А. Т. Кулсариева, З. С. Гаипов, А. Р. Масалимова, З. Н. Исмагамбетова, Ж. А. Нурбекова, С. А. Амитов, А. Лиясова, Л. А. Аскар, А. И. Лукпанов. – Алматы: Қазақ ун-ті, 2010. – 203 с.

8. Казахстанская политологическая энциклопедия / гл. ред.: Т. Т. Мустафин. – Алматы: Қазақстан даму ин-ты, 1998. – 447 с.

БІРЛЕСІП ЖАЗҒАН АВТОРЛАРДЫҢ ЕСІМ КӨРСЕТКІШІ

Абдуллаев А. А.	37
Абикенов А. А.	113
Ахинжанов М. А.	124, 126
Әлкебаева Д.	182
Байгабаров Б.	36
Байдельдинов Л. А.	130, 134, 140
Бурабаев М. С.	127
Бүйенбай З.	182
Габбасов М. Б.	70, 104
Жандосова Ш.	173, 174, 175
Каратаев М. М.	17
Максименко Н. В.	26
Мустафин Т. Т.	26, 50, 57
Назханов К. Н.	57
Нысанбаев Ә.	101, 102
Сайтова Н. А.	130, 134, 139, 140, 147
Сапарғалиев Г. С.	27
Сарсенбаев Т. С.	30
Соловьева К. А.	29
Сужиков М. М.	29, 30
Тезекбаев Ғ. Ж.	31, 35, 105
Шалабаев Б.	182
Шеденов Ө.	182
Эсенгельдиев Т.	39

80

жас

Аса құрметті Абылай Иماشұлы!

ҚР БҒМ ҒК Философия, саясаттану және дінтану институтының ұжымы Сізді 80 жасқа толуыңызға арналған мерейлі тоймен және жоғары оқу орындарындағы көпжылдық ұстаздық қызметіңіздің абыройлы бала беруімен шын жүректен құттықтайды! Үнемі өмірдегі, ғылыми шығармашылықтағы жеткен үлкен жеңістеріңіз бен табыстарыңыз негізінен алғанда философиялық және саяси ғылымдар саласын дамытумен, еліміздің рухани дүниесін өркендетумен тікелей байланысты екенін қазіргі таңдағы әріптестеріңіз жақсы біледі.

Сіз өзіңіздің жеке өмірбаяныңызда ғылыммен айналысуды ұстаздық қызметпен сабақтастыра алып жүріп келесіз. Сіз көрнекті ұстаз-ғалым ретінде Тәуелсіз Қазақстанның көптеген аймақтарындағы ғылым саласындағы азаматтарына, жас мамандарға танымал мамансыз. Сіздің шығармашылығыздың нәтижесі ретінде жарық көрген жеке монографияларыңыз бен мақалаларыңыз еліміздегі елеулі маңыздылығы бар құнды еңбектердің қатарына жатады.

Еліміздегі бірнеше ұрпақтар буыны сіздің еңбектеріңіздегі білім бұлағынан сусындап, рухани кемелділіктің шыңына көтерілді. Өзіңіз қатысып келген ғылыми форумдар мен халықаралық жиындардағы баяндамаларыңыз, көрнекті мәжілістердегі ұтымды шыққан ойларыңыз Сізді көрнекті маман ретінде танытумен келеді. Сіз еліміздегі ғылыми кеңістіктегі, ұстаздық әлемдегі осындай орнықты беделге, өзіндік абыройға еңбекқорлығыңыз бен шыншылдығыңыз арқылы жеттіңіз.

Бүгінгі отанымыздың зиялы қауымы мен ғалымдар қауымдастығы, сонымен қатар туған-туыс, замандастарыңыз атап өтіп отырған азаматтың кемел жасы болып табылатын ғұмырлық кезеңді атап өтіп отырған өзіндік мерейтойыңызбен құттықтай отырып, Сізге және сіздің отбасыңызға ұзақ өмір, шығармашылық табыс, сонымен қатар талай асуларды алатын қажымас қайрат, зор денсоулық тілейміз! Елімізді өркендету мен руханиятымызды дамыту саласындағы талапты қадамдарыңыз оңды бола берсін!

ҚР БҒМ ҒК Философия, саясаттану және дінтану институты директоры м.а., профессор

С. Нұрмұратов

Уважаемый Абылай Имашевич!

В день Вашего юбилея примите самые теплые и сердечные поздравления! 80 лет – не только опыт, но и еще уважение и заслуги!

Ваш жизненный путь начался в далеком Сартугайском ауле Шайпақского района Западно-Казахстанской области. Окончив исторический факультет КазГУ им. С.М.Кирова, успешно завершив обучение в аспирантуре, Вы нашли свое призвание. Еще будучи молодым сотрудником Института философии и права АН КазССР, Вы начали преподавать на философско-экономическом факультете, а затем полностью перешли работать в наш университет.

Вся дальнейшая Ваша трудовая деятельность связана со становлением и развитием политической науки в Казахстане и политологического образования в целом. Вы активно участвовали в процессе создания теоретической и учебно-методической базы специальности «Политология», написании коллективных учебников и учебных пособий.

За время своей деятельности Вами подготовлено немало высококвалифицированных специалистов, способных решать фундаментальные задачи современной политической науки и практики.

Заслуженный авторитет среди педагогической общественности и добросовестное отношение к образовательному процессу, помноженные на высокую работоспособность, создали Вам репутацию компетентного работника, профессионала.

Среди многочисленных Ваших наград самой важной является нагрудный знак «Почетный работник образования Республики Казахстан».

80 лет знаменательная дата, которая заслуживает уважения. Выражаем Вам признательность за профессионализм и преданность нашему нелегкому делу!

От всей души желаем Вам здоровья, долголетия, благополучия и успехов в научно-педагогической деятельности!

*Ректор КазНУ им. аль-Фараби,
академик*

Г.М. Мутанов

МАЗМҰНЫ

Алғы сөз.....	7
Абылай Иманшұлы Лұқпановтың ғылыми, педагогикалық және қоғамдық қызметі туралы қысқаша очерк	8
А. И. Лұқпановтың өмірі мен еңбектері туралы әдебиеттер	13
А. И. Лұқпанов еңбектерінің хронологиялық көрсеткіші	14
А. И. Лұқпановтың редакциялауымен шыққан еңбектер	39
Бірлесіп жазған авторлардың есім көрсеткіші.....	40

Ғылыми басылым

ЛҰҚПАНОВ
Абылай Иماشұлы

Биобиблиографиялық көрсеткіш

Дизайн обложки и компьютерная верстка *А. Калиевой*

ИБ №11585

Басуға 26.12.2017 жылы қол қойылды. Пішімі 60x84 ¹/₁₆
Көлемі 2,5 б.т. Офсетті қағаз. Сандық басылыс. Тапсырыс №6885.

Таралымы 50 дана. Бағасы келісімді.

Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университетінің
«Қазақ университеті» баспа үйі.

050040, Алматы қаласы, әл-Фараби даңғылы, 71.

«Қазақ университеті» баспа үйі баспаханасында басылды.